

Dokument na schôdzu

B8-0345/2017

15.5.2017

NÁVRH UZNESENIA

predložený na základe vyhlásenia podpredsedníčky Komisie/vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku

predložené v súlade s článkom 123 ods. 2 rokovacieho poriadku

o dosiahnutí riešenia v podobe existencie dvoch štátov na Blízkom východe (2016/2998(RSP))

**Tamás Meszerics, Margrete Auken, Ernest Urtasun, Klaus Buchner,
Florent Marcellesi, Bart Staes, Jordi Solé, Pascal Durand**
v mene skupiny Verts/ALE
Laura Agea, Rosa D'Amato, Ignazio Corrao, Fabio Massimo Castaldo

Uznesenie Európskeho parlamentu o dosiahnutí riešenia v podobe existencie dvoch štátov na Blízkom východe (2016/2998(RSP))

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o izraelsko-palestínskom konflikte,
 - so zreteľom na závery Rady pre zahraničné veci o mierovom procese na Blízkom východe vrátane záverov z 18. januára 2016,
 - so zreteľom na usmernenia EÚ o medzinárodnom humanitárnom práve,
 - so zreteľom na vyhlásenia podpredsedníčky Komisie/vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku Federicy Mogheriniovej o situácii v Izraeli a Palestíne,
 - so zreteľom na rozhodnutie švédskej vlády z 30. októbra 2014 uznať Palestínsky štát, ktorým sa Švédsko pripojilo k 136 krajinám vrátane 8 členských štátov EÚ, Islandu a Vatikánu, ktoré uznali Palestínu,
 - so zreteľom na oznámenie EÚ o označovaní výrobkov z okupovaných palestínskych území, ktoré bolo uverejnené v novembri 2015,
 - so zreteľom na šesťmesačnú správu ESVČ z 5. apríla 2017 EÚ o búraní a zabavovaní budov financovaných EÚ v oblasti C v septembri 2016 – februári 2017,
 - so zreteľom na rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN o izraelsko-palestínskom konflikte, najmä na rezolúciu č. 2334 z 26. decembra 2016,
 - so zreteľom na dohovory OSN o ľudských právach a zmluvy o medzinárodnom humanitárnom práve, ktorých zmluvnými stranami sú Izrael, Palestína a členské štáty EÚ,
 - so zreteľom na Arabskú mierovú iniciatívu, ktorú v marci 2002 prijala rada Ligy arabských štátov,
 - so zreteľom na štúdiu Európskeho parlamentu z 25. júna 2015 s názvom Okupácia/anexia územia: dodržiavanie medzinárodného humanitárneho práva a ľudských práv a konzistentná politika EÚ,
 - so zreteľom na článok 123 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- A. keďže vyhliadky na zmysluplné obnovenie rokovaní o ucelenom urovnaní izraelsko – palestínskeho konfliktu v rámci tzv. mierového procesu na Blízkom východe sú stále neradostné, napriek predbežnému diplomatickému úsiliu novej administratívy USA;
- B. keďže riešenie v podobe existencie dvoch štátov zostáva uprednostňovanou možnosťou

na strane Palestínčanov i Izraelčanov a iba menšina na oboch stranách podporuje myšlienku riešenia v podobe jedného štátu s dvoma národmi, čo vyplýva z prieskumu vykonaného vo februári 2017 Palestínskym centrom pre výskum politiky a mienky a centrom Tami Steinmetz pre výskum mieru;

- C. keďže výročná správa Amnesty International za rok 2016/2017 uvádza, že „V tomto roku boli zaznamenané prípady bodných útokov, zrazení autom, streľby a ďalších útokov Palestínčanov na Izraelčanov v Predjordánsku a v Izraeli. Útoky vykonali väčšinou Palestínčania bez príslušnosti k ozbrojeným skupinám, pričom zahynulo 16 Izraelčanov a jeden cudzí štátny príslušník, väčšinou civilisti. Izraelské sily zabili 110 Palestínčanov a dvoch cudzích štátnych príslušníkov počas roka. Niektorí z nich boli zabíjati protiprávne, keď neohrozovali život inej osoby. Palestínske ozbrojené skupiny v pásme Gazy pravidelne odpaľovali na Izrael rakety a mìnometné strely bez presného cieľa, bez toho, aby spôsobili smrť alebo vážne zranenia. Izraelské sily reagovali leteckými útokmi a delostreleckou paľbou, pričom zabili troch palestínskych civilistov vrátane dvoch detí v Gaze“;
- D. keďže Úrad OSN pre koordináciu humanitárnych záležitostí (OCHA) zaznamenal v roku 2017 doteraz 16 úmrtí a 525 zranení Palestínčanov spôsobených izraelskými silami na okupovaných palestínskych územiach (OPÚ), 5 úmrtí Izraelčanov, ktoré spôsobili Palestínčania na OPÚ a v Izraeli, a dvojtýždenne priemerne 7 zranených Izraelčanov po útokoch Palestínčanov;
- E. keďže od začiatku roka izraelská vláda oznámila plán na vytvorenie novej nezákonnej osady a pokračila v budovaní ďalších približne 000 obytných jednotiek v existujúcich lokalitách vrátane východného Jeruzalema, ktoré EÚ opakovane zdôraznila ako „červené línie“; keďže Kneset prijal 6. februára 2017 zákon o legalizácii, ktorý v praxi povoľuje zabavenie palestínskej pôdy v súkromnom vlastníctve na účely budovania a rozširovania základní a osád; keďže skupiny občianskej spoločnosti upozorňujú na pripravované plány na ďalších 15 000 bytových jednotiek vo východnom Jeruzaleme vrátane osady Givat Hamatos;
- F. keďže palestínske obyvateľstvo v Predjordánsku čelí očividnému porušovaniu svojich práv, okrem iného násilnostiam osadníkov a vážnemu obmedzovaniu slobody pohybu a prístupu k základným službám (vrátane dodávok vody); keďže v izraelských väzniciach je momentálne zadržovaných 6 300 Palestínčanov vrátane 300 detí, 61 žien a 536 zaistených osôb; keďže v súčasnosti už od 17. apríla 2017 prebieha hromadná protestná hladovka palestínskych väzňov na podporu ich základných práv;
- G. keďže podľa kancelárie zástupcu EÚ v Palestíne bola zaznamenaná bezprecedentne vysoká miera búrania palestínskych stavieb izraelskými orgánmi v oblasti C a vo východnom Jeruzaleme v posledných mesiacoch vrátane 440 budov vo vlastníctve Palestínčanov, čo viedlo k vysídleniu 1 ľuďi vrátane 772 detí a malo negatívny vplyv na ďalších 216 Palestínčanov; keďže kancelária EÚ zaznamenala „mimoriadny nárast“ počtu búraní stavieb financovaných EÚ alebo jej členskými štátmi, s celkovým počtom 182 budov v hodnote 557 378 EUR v roku 2016; keďže nebolo požiadané o žiadnu náhradu za takéto zničenie;
- H. keďže pokračujúca blokáda Pásma Gazy má zničujúci vplyv na 1,8 milióna ľuďi, ktorí tam žijú, a predstavuje podľa Medzinárodného výboru Červeného kríža „kolektívny

trest uvalený v jednoznačnom rozpore so záväzkami, ktoré Izraelu plynú z medzinárodného humanitárneho práva“;

- I. keďže snahy o palestínske zmierenie doposiaľ nezaznamenali hmatateľný pokrok; keďže Palestínska samospráva (PS) nedokáže vykonávať svoju moc nad Pásmom Gazy; keďže vedenie Palestíny sa stále zmieta vo vnútorných bojoch o moc; keďže PS čelí hromadným sa obvineniam týkajúcim sa klientelizmu, autoritatívneho režimu, zatýkania kritikov a korupcie;
 - J. keďže po dohodách z Osla v roku 1993 investovalo spoločenstvo poskytovateľov pomoci vyše 23 miliárd EUR do mierovej a rozvojovej pomoci v Palestíne; keďže miera nerovnosti, nezamestnanosti a chudoby Palestínčanov v tom istom období neustále narastala;
 - K. keďže v hodnotení spolupráce EÚ s OPÚ, ktoré bolo vykonané v máji 2014 v mene Komisie, sa dospelo k záverom, že súčasný model spolupráce dosiahol svoje hranice a neexistuje súbežné politické úsilie na strane EÚ riešiť prekážky, ktoré predstavuje izraelská okupácia, politika osídľovania a politické rozdelenie Predjordánska a Gazy;
 - L. keďže podľa medzinárodného práva majú tretie strany vrátane členských štátov EÚ povinnosť nepodnecovať, nepodporovať a nepomáhať pri zakladaní osád a „robiť všetko, čo je primerané v ich silách“, aby zabránili zakladaniu akýchkoľvek nových osád a skončili takéto nezákonné postupy;
1. je pevne presvedčený, že jediným trvalým riešením konfliktu na Blízkom východe zostáva vytvorenie dvoch nezávislých demokratických štátov, Izraela a Palestíny, ktoré budú žiť vedľa seba v mieri v rámci bezpečných a uznaných hraníc, na základe tzv. zelenej línie z roku 1967 a s Jeruzalemom ako hlavným mestom oboch štátov;
 2. domnieva sa, že ďalšie upevňovanie súčasnej reality jedného štátu s nerovnými právami, nekonečnej okupácie a postupnej anexie Predjordánska, ako aj rozplývajúce sa vyhliadky na palestínsku štátnosť, si vyžadujú prehodnotenie politiky EÚ voči konfliktu;
 3. opätovne zdôrazňuje, že nenásilné prostriedky sú jediným spôsobom, ako dosiahnuť mier medzi Izraelčanmi a Palestínčanmi; odsudzuje všetky akty násillia voči civilistom vrátane terorizmu, ako aj všetky akty provokácie, podnecovania konfliktu a ničenia;
 4. dôrazne odsudzuje pokračujúce rozširovanie izraelských osád, ktoré je jasným porušením medzinárodného humanitárneho práva, podnecuje palestínsky hnev a zúfalstvo a je najdôležitejšou prekážkou, ktorá bráni realizovateľnosti a vyhliadkam riešenia spočívajúceho v existencii dvoch štátov;
 5. zdôrazňuje odhodlanie medzinárodného spoločenstva, ako sa vyjadrila aj Bezpečnostná rada OSN v decembri 2016, neuznať žiadne zmeny hraníc z roku 1967, aj pokiaľ ide o Jeruzalem, okrem tých, na ktorých sa zúčastnené strany dohodli prostredníctvom rokovaní; vyzýva izraelské orgány, aby ihneď pozastavili svoju politiku osídľovania a zásadne zmenili jej smerovanie; odmieta politiku izraelskej vlády tzv. zdržanlivosti, pokiaľ ide o výstavbu osád, a vyzýva EÚ, aby udržala svoj pevný postoj v tejto otázke;

6. vyjadruje vážne znepokojenie nad využívaním palestínskych prírodných zdrojov Izraelom a nad prevládajúcim násilným vysídľovaním, najmä v oblasti C, čo je vážnym porušením medzinárodného práva; vyzýva izraelské orgány, aby v plnej miere rešpektovali práva palestínskeho obyvateľstva v oblasti C, a to aj Beduínov, a aby okamžite zrušili všetky plány na ich násilné vyst'ahovanie a všetky príkazy na demoláciu a vyst'ahovanie proti nim vrátane komunit Khan-Al-Ahmar a Susja;
7. naliehavo žiada EÚ, aby splnila svoje úlohy na globálnej úrovni a začala odvážnu a komplexnú mierovú iniciatívu v prospech tohto regiónu; zdôrazňuje, že táto nová politika EÚ by sa mala zamerať na zachovanie dlhodobej životaschopnosti riešenia v podobe existencie dvoch štátov;
8. vyzýva inštitúcie EÚ a členské štáty, aby presadzovali svoje zákonné požiadavky na neuznávanie, a aby v súlade s rezolúciou Bezpečnostnej rady OSN 2334 uplatňovali účinnú a ucelenú politiku založenú na diferenciácii zo strany EÚ medzi Izraelom a jeho osadami, založenú na striktnom dodržiavaní medzinárodného práva a zásad EÚ;
9. vyzýva Komisiu a VP/PK, aby ako súčasť robustnejšej politiky EÚ smerom k izraelským osadám prijali tieto opatrenia:
 - a. zintenzívnenie verejnej diplomacie v reakcii na osídľovanie a jasné vyjadrenie, že takáto politika vyplýva z intenzity vzťahov EÚ – Izrael, a že vychádza zo zákonnej povinnosti;
 - b. vykonanie preskúmania celého rozsahu vzťahov medzi EÚ a Izraelom s cieľom zabezpečiť, aby EÚ účinne uplatňovala politiku diferenciácie v rámci všetkých dvojstranných vzťahov;
 - c. vytvorenie spoľahlivého mechanizmu na monitorovanie a dodržiavanie súladu s právnymi predpismi EÚ v súvislosti s obchodom s pôvodom z osád, a každoročné podávanie správ o vykonávaní usmernení EÚ o označovaní výrobkov pochádzajúcich z izraelských osád; vyzýva Komisiu, aby začala konanie vo veci porušenia v prípade nesúladu;
 - d. zopakovať na úrovni EÚ podnikateľské varovanie členských štátov adresované súkromnému sektoru o právnych a hospodárskych rizikách vyplývajúcich z činnosti osád;
 - e. vypracovanie usmernení k finančnej spolupráci medzi európskymi a izraelskými subjektmi, ktoré zabezpečia, aby investičné fondy či banky EÚ nepodporovali podniky alebo fondy, ktoré pôsobia v osadách;
 - f. zamietnutie prípustnosti právnych dokumentov vydaných v izraelských osadách, akými sú listy vlastníctva nehnuteľností či diplomy o vzdelaní;
 - g. opätovné prehodnotenie vzťahov medzi EÚ a Izraelom vzhľadom na článok 2 dohody o pridružení;
 - h. zabezpečenie, aby prehĺbenie vzťahov medzi EÚ a Izraelom bolo naďalej podmienené záväzkom voči riešeniu v podobe existencie dvoch štátov,

a aby budúce priority partnerstva medzi EÚ a Izraelom zahŕňali ustanovenia o území;

10. naliehavo žiada všetky členské štáty, aby bezvýhradne uznali Palestínsky štát; vyjadruje pevné presvedčenie, že celoeurópske uznanie posilní vyhliadky na mier a povzbudí tiež úsilie izraelskej občianskej spoločnosti o zabezpečenie riešenia spočívajúceho v existencii dvoch štátov;
11. vyjadruje poľutovanie nad tým, že vymenovanie VP/PK osobitného zástupcu EÚ pre mierový proces na Blízkom východe doteraz nedosiahlo konkrétne zlepšenia diplomatického úsilia EÚ a viditeľnosti, a preto sa domnieva, že je nutná radikálna revízia tohto mandátu;
12. vyjadruje znepokojenie nad nárastom ničenia a konfiškácie humanitárnej pomoci v oblasti C; vyjadruje poľutovanie nad nedostatkom rozhodnosti zo strany ESVČ a Komisie, ako to bolo zdôraznené v správe Európskeho dvora audítorov, pri zabezpečovaní náhrady škôd a záruky neopakovania od izraelských orgánov; očakáva od Komisie zodpovedajúce odpočítanie týchto strát od bilaterálnej pomoci EÚ do Izraela; trvá na tom, že je nevyhnutné, aby Komisia dodržiavala najprísnejšie normy transparentnosti a zodpovednosti vo vzťahu k svojej bilaterálnej pomoci v Palestíne, a zaistila, že všetky nepodložené obvinenia z nezákonného financovania budú náležite vyšetrené;
13. víta podporu EÚ pre komunity, ktorým hrozia nútené presuny, a požaduje ďalšie investície v oblasti C; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že sa takáto pomoc bude poskytovať spôsobom, ktorý odstráni fragmentáciu, v plnej miere zapojí politický rozmer okupácie a skutočne podporí palestínske sebaurčenie; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že je životne dôležité zaručiť prístup Palestínčanov do oblasti C pre hospodárske oživenie a udržateľný rast;
14. naliehavo vyzýva izraelskú vládu, aby okamžite, bezpodmienečne a úplne zrušila nezákonnú blokádu Pásmo Gazy; odsudzuje pretrvávajúce obmedzenia, ktoré Izrael uvaľuje na vstup stavebného materiálu do Gazy;
15. vyjadruje znepokojenie nad správami o zhoršovaní podmienok pre mimovládne organizácie pôsobiace v oblasti ľudských práv a progresívne sily v Izraeli a Palestíne, a nad rastúcimi pokusmi orgánov o potlačenie disentu a nezávislých hlasov; vyzýva delegáciu EÚ a diplomatické misie členských štátov na pokračovanie v kontaktoch s orgánmi a na systematické stretnutia s ľudskoprávnymi a mierovými aktérmi, bez ktorých riešenie v podobe existencie dvoch štátov bude naďalej v nedohľadne, a na ich podporu;
16. zdôrazňuje jedinečný potenciál komunity palestínskych Arabov v Izraeli, ktorá môže zohrávať rozhodujúcu úlohu pri dosahovaní trvalého mieru medzi Izraelčanmi a Palestínčanmi; vyzýva na ukončenie diskriminácie palestínskych arabských obyvateľov Izraela; vyjadruje hlboké znepokojenie nad zákonom o národnom štáte, ktorým sa dopĺňajú iné diskriminačné právne predpisy, ktoré boli nedávno prijaté, a naliehavo žiada poslancov Knesetu, aby nesúhlasili s jeho prijatím; žiada ESVČ a Komisiu, aby výrazne zvýšili svoju podporu a angažovanie vo vzťahu k menšinám v Izraeli, a aby podporili ich snahy o zabezpečenie rovnakých práv a o dosiahnutie lepšej

politickej, hospodárskej a sociálnej účasti;

17. vyjadruje poľutovanie nad pretrvávajúcou palestínskou nejednotnosťou a vyzýva všetky palestínske sily, aby obnovili úsilie o zmierenie, najmä tak, že usporiadajú prezidentské a legislatívne voľby, ktoré sa mali už dávno zrealizovať v celej Palestíne; vyzýva izraelské orgány, aby prepustili všetkých väznených členov Palestínskej zákonodarnej rady, ktorí sú momentálne zaistení, ako aj všetkých ostatných Palestínčanov v zaistení bez formálneho obvinenia; vyjadruje hlboké znepokojenie nad pokračujúcou protestnou hladovkou palestínskych väzňov a vyzýva izraelské orgány, aby rešpektovali ich základné práva, ktoré majú ako väzni; vyzýva EÚ, aby prijala inovatívne opatrenia na podporu zmierenia;
18. rozhodol sa ako signál svojho neochvejného záväzku k riešeniu v podobe dvoch štátov zvolať mimoriadnu schôdzu Konferencie predsedov v Jeruzaleme v júni 2017 a zriadiť monitorovaciu skupinu s cieľom posúdiť vykonávanie politiky EÚ založenej na diferenciácii;
19. pripomína svoje rozhodnutie o začatí iniciatívy s názvom Poslanci za mier, ktorej cieľom je spojiť poslancov Európskeho parlamentu, Izraela a Palestíny v záujme dosiahnutia pokroku v mierovom programe a zvýšenia diplomatického úsilia EÚ;
20. vyjadruje rozhorčenie nad tým, že izraelské orgány ďalej neodôvodnene bránia oficiálnym orgánom Európskeho parlamentu v návšteve Gazy;
21. rozhodol sa vyslať delegáciu ad hoc do Palestíny/Gazy a do Izraela s cieľom posúdiť situáciu na mieste, pokiaľ ide o zničenie projektov financovaných EÚ v oblasti C a v Gaze a vyhliaďky na revidovanú politiku EÚ voči konfliktu;
22. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, podpredsedníčke Komisie/vysokiej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, vládam a parlamentom členských štátov, generálnemu tajomníkovi OSN, Kvartetu, izraelskej vláde, Knesetu, predsedovi Palestínskej samosprávy, Palestínskej zákonodarnej rade a orgánom Európsko-stredozemného parlamentného zhromaždenia.